

ผลกระทบระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงานในระดับบริษัทของประเทศไทย

An Effect between Factors Influencing Foreign Direct Investment to Labour Productivity in Firm Level of Thailand

เด่นชัย มีเดชา¹ อติศักดิ์ จันทระประภาเลิศ² ยอดยิ่ง ธนทวี³

Denchai Meedecha¹, Adisak Chandprapaert², Yordying Thanatawee²

¹หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
²สาขาวิชาการพัฒนาองค์การและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

¹Doctor of Philosophy In Organization Development and Human Capability Management

Graduate School of Commerce, Burapha University, Chonburi

²Organization Development and Human Capability Management

Graduate School of Commerce, Burapha University, Chonburi

E-mail: denchai1973@gmail.com

บทคัดย่อ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบและทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภาพแรงงานของบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนทางตรงในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับสูงชาวต่างชาติจำนวน 433 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศสามารถแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัยหลักคือ ความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศผู้รับทุน และแรงจูงใจภายในของบริษัท

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีอิทธิพลทางบวกต่อผลิตภาพแรงงาน โดยปัจจัยด้านแสวงหาทรัพยากรมีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ เปลี่ยนแปลงต้นทุนและรายได้โดยเปรียบเทียบ ประหยัดจากการขนส่งและการทำธุรกรรม หลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้า และอัตราแลกเปลี่ยน ตามลำดับ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรหรือวัตถุดิบในการนำมาใช้ในการดำเนินงาน การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น การสนับสนุนและส่งเสริมสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีหรือสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีต่าง ๆ การปรับปรุงระบบการขนส่งและการทำธุรกรรม เช่น การพัฒนาโครงการการคมนาคม ขั้นตอนในการประสานงาน ระเบียบและวิธีปฏิบัติ หรือการดำเนินการในการดำเนินธุรกิจ การสนับสนุนและลดอุปสรรคที่เกี่ยวข้องด้านภาษีทั้งภาษีการนำเข้าต่าง ๆ เช่นการนำเข้าวัตถุดิบ การลดหรือกำจัดภาษีการนำเข้าเครื่องจักร หรืออุปสรรคด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทย และการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ผันผวนจนเกินไป

คำสำคัญ: การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ผลิตภาพแรงงาน

Abstract

The purposes of this study are to develop the model and examine the Causal Relationship of factors influencing Foreign Direct Investment to Labor Productivity in the multinational company which direct investment in Thailand from 433

samples of foreign senior executives. The statistical methods for analyzing data are Confirmatory Factor Analysis and Structural Equation Modeling analysis.

The research result found that the 2 main factors influencing Foreign Direct Investment are Competitiveness Advantage of Host Country and Internal Motivation in Company.

The result of Structural Equation Modeling analysis showed that the factors influencing Foreign Direct Investment also have positive influence on Labor Productivity. The most influential factor is Seeking for Resources followed by Comparative Cost and Income Changes, Save from Logistical and Business Transactional Cost, Avoid Trade Barriers, and Exchange Rate respectively. Therefore, related agency should promote and secure the stability of resources or raw materials used in the operation, build up the competitive advantage (e.g. promote and support Tax or non-Tax privileges), improve logistic and business transaction system (e.g. development of transportation network, process of coordination, regulations and procedures , or implementation of business operation), support and reduce barriers related to imported duties (e.g. imported raw materials, reducing or eliminating duties on imported machineries, or the barriers of the standards of products manufactured in Thailand), and stabilization of the exchange rate not to fluctuate too much.

Keywords: Foreign Direct Investment, Labor Productivity

Paper type: Research

1. บทนำ

ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ได้เป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการพัฒนาศรษฐกิจในประเทศต่างๆ โดย FDI ทำหน้าที่เป็นแหล่งของเงินทุนที่ไหลเข้าไปลงทุนในประเทศผู้รับทุนจึงสามารถส่งเสริมการสะสมทุนในประเทศเหล่านั้น (Omisakin et al. 2009 cited in Liargovas and Skandalis, 2011) FDI ยังเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจโลกร่วมสมัย ซึ่งในปัจจุบัน FDI ยังเป็นกลไกพื้นฐานในการไหลของเงินทุนในระบบเศรษฐกิจทั่วโลก และเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจในหลายประเทศ (Stefanovic, 2008)

ประเทศกำลังพัฒนายังคงเป็นแม่เหล็กดึงดูดการลงทุน (Asia News Monitor, 2009) โดยการไหลเข้าของ FDI ในประเทศกำลังพัฒนายังมีแนวโน้มที่สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 54 จากการไหลของเงินทุนของโลก (UNCTAD, 2014) โดยในภูมิภาคเอเชียยังคงเป็นภูมิภาคที่มีการเงินทุนไหลเข้าจาก FDI สูงที่สุดและยังคงเป็นปลายทางในการลงทุนจำนวนหนึ่งด้วย โดยมีมูลค่าการไหลเข้าของ FDI มูลค่า 426 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ค.ศ. 2013 คิดเป็นเกือบร้อยละ 30 ของทั้งหมดทั่วโลก (UNCTAD, 2014)

ประเทศต่างๆ จึงมีความพยายามในการดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติ ให้มาลงทุนทางตรงในประเทศของตนเนื่องจากผลในเชิงบวกที่มีผลต่อกิจกรรมของเศรษฐกิจ โดย FDI จะเพิ่มผลผลิต การถ่ายโอนเทคโนโลยี ทักษะการบริหารจัดการ ความรู้ความชำนาญ เครือข่ายการผลิตระหว่างประเทศ ลดอัตราการว่างงาน และการเข้าถึงตลาดภายนอกประเทศ (Dunning, 1994 และ Caves, 1996 cited in Denisia, 2010)

ประเทศไทยนับเป็นจุดหมายที่สำคัญสำหรับนักลงทุนทั้งไทยและต่างชาติและให้ความสนใจเข้ามาลงทุนทางตรงในลำดับต้นๆ ในภูมิภาคอาเซียน จากข้อมูลพบว่าการคาดการณ์การไหลเข้าของ FDI ในประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 3 รองจากสิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ตามลำดับ และยิ่งพบอีกว่าการไหลเข้าของ FDI ในประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะสามปีหลังที่ผ่านมาจากมูลค่า 3,710 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ค.ศ. 2011 เป็น 10,705 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ 12,946 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ค.ศ. 2012 และ 2013 ตามลำดับ

แต่จากปัจจัยด้านลบที่ไม่เอื้อในการเข้ามาลงทุนทางตรงของนักลงทุนต่างชาติทำให้เกิดปัจจัยเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ ปัญหาทางการเมืองภายในประเทศ ภัยธรรมชาติ ต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น และการปรับเปลี่ยนทิศทางการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทย การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน และอาจเป็นอุปสรรคต่อ FDI ทำให้มีการย้ายฐานการผลิตหรือตัดสินใจลงทุนในประเทศอื่นๆ ที่เหมาะสมกว่า

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) ระบุว่า การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพแรงงาน (Labour Productivity) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากผลิตภาพแรงงาน เป็นเรื่องสำคัญที่สามารถแสดงถึงประสิทธิภาพในการทำงานของปัจจัยการผลิตด้านแรงงานเพื่อใช้เปรียบเทียบผลงานทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ของ Zhu and Tan (2000 cited in Ramasamy and Yeung, 2010) พบว่าการไหลเข้าของ FDI มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผลิตภาพแรงงานในหลายเมืองของจีน สอดคล้องกับ Chung (1997) ที่พบว่า การไหลเข้าของ FDI จะมีอิทธิพลทางบวกต่อผลิตภาพในอุตสาหกรรมของ

ประเทศผู้รับทุน โดย FDI จะเพิ่มผลิตภาพของอุตสาหกรรมผ่านการยกระดับของการแข่งขัน และการถ่ายโอนเทคโนโลยี และสอดคล้องกับ Filiz (2014) ที่พบว่า FDI ไม่เพียงแต่เป็นการถ่ายโอนทุน แต่ยังเป็นกลไกในการเพิ่มผลิตภาพจากการถ่ายโอนเทคโนโลยีและองค์ความรู้ ซึ่งการถ่ายโอนเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลิตภาพแรงงานสำหรับประเทศไทยเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่จะทำให้ประเทศไทยจะกลายเป็น ประเทศที่มีรายได้ที่สูงโดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ซึ่งจะต้องอาศัยทั้งการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลกระทบระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลกระทบระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน

3. การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI)

Daniels and Radebaugh (2001) แบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ FDI เป็น 2 ปัจจัยหลักคือ การขยายโอกาสในการขาย และการได้มาซึ่งทรัพยากร Moosa (2002) ระบุว่า FDI เกิดจากความต้องการตลาด ความต้องการประสิทธิภาพการผลิต ความต้องการวัตถุดิบ ความต้องการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ การลดหรือกระจายความเสี่ยง บูรณาการการดำเนินงาน องค์ความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายโอน การป้องกันความรู้ การป้องกันชื่อเสียง การใช้ประโยชน์จากชื่อเสียง การหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากร และโควตา จากอัตราแลกเปลี่ยน และความสัมพันธ์กับบริษัทข้ามชาติอื่นๆ Ozawa (2005) ระบุว่าปัจจัยในการออกไปดำเนินธุรกิจนอกประเทศเนื่องมาจาก เพื่อการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบจากรายได้ในการค้าจาก FDI โดยการใช้ประโยชน์สูงสุดในสินทรัพย์ขององค์กร เพื่อสร้างความมั่นคงในการนำทรัพยากรธรรมชาติในต่างประเทศมาใช้ เพื่อหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากความเข้มข้นของมลพิษสูงที่ประเทศที่บริษัทแม่ตั้งอยู่ เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้าและในขณะที่เดียวกันยังคงรักษาส่วนแบ่งการตลาดผ่านการผลิตในท้องถิ่นและการจัดจำหน่ายโดยตรง และเพื่อพัฒนาประโยชน์จากการแข่งขันในความร่วมมือกับประเทศคู่แข่งผ่านพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ใน R&D การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาด และเพื่อหนีออกจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีต้นทุนสูงในประเทศที่บริษัทแม่ตั้งอยู่

และค้นหาสถานที่ตั้งที่ดีขึ้น Rugman et al. (2006) ระบุว่ายังมีหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ FDI ซึ่งรวมถึงการเพิ่มยอดขายและผลกำไร การมีโอกาสที่จะเข้าตลาดที่เติบโตอย่างรวดเร็ว การลดต้นทุน การดึงดูดจากการตั้งสหภาพทางเศรษฐกิจ การปกป้องตลาดในประเทศ การปกป้องตลาดต่างประเทศ และการแสวงหาเทคโนโลยี และการบริหารจัดการความรู้ Dana et al. (2008) ได้อ้างถึงงานวิจัยของ Badri (1996, 1999); Dunning (1980, 1988); Ferdows (1997); Hoffmann and Schniederjans (1994); MacCarthy and Atthirawong (2003); Porter (1990) และ Schmenner (1982) พบว่ามีอย่างน้อยมี 8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ FDI คือ การเข้าถึงต้นทุนที่ต่ำของปัจจัยการผลิต การเข้าถึงตลาด และการสนับสนุนการค้าและการจัดจำหน่ายความใกล้ชิดกับลูกค้า และสนับสนุนการให้บริการ การเข้าถึงเทคโนโลยี การเข้าถึงทรัพยากรและวัตถุดิบ การตอบโต้คู่แข่งและการแสวงหาสินทรัพย์เชิงกลยุทธ์อื่นๆ สิทธิประโยชน์และผลประโยชน์ทางภาษี การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานที่ดีเยี่ยม Dunning and Lundan (2008) ระบุถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ FDI ได้แก่ การแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ แสวงหาตลาด แสวงหาประสิทธิภาพ และแสวงหากลยุทธ์ในสินทรัพย์ Salvatore (2013) ระบุว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ FDI โดยทั่วไปจะเหมือนกันกับการลงทุนในตลาดทุน เนื่องจากการได้รับผลตอบแทนที่สูงและเพื่อกระจายความเสี่ยง Gandolfo (2014) ระบุว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวของบริษัทข้ามชาติมี 4 ประการได้แก่ ความก้าวหน้าในเทคนิคการผลิตที่ทำให้แตกขั้นตอนการผลิตในส่วนที่แตกต่างกันที่สามารถอยู่ในสถานที่ที่แตกต่างกัน ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีการขนส่งที่มีราคาไม่แพงในการถ่ายโอนสินค้า ความก้าวหน้าในการเชื่อมโยงการให้บริการด้านการอำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่างขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการผลิต และการปรับปรุงในความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ระบบกฎหมาย และขนบธรรมเนียมของประเทศอื่น ๆ ทำให้ง่ายในการตั้งค่างิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ทฤษฎีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ จากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ และสามารถสังเคราะห์ตัวแปรหลัก 10 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือแสวงหาตลาด (MS) การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุน (TG) เข้าถึงต้นทุนและทรัพยากรการผลิต (CS) อัตราแลกเปลี่ยน (EX) มาตรการจูงใจการลงทุนจากรัฐบาล (GI) หลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้า (TB) เปลี่ยนแปลงต้นทุนและรายได้โดยเปรียบเทียบ (CC) ประหยัดจากการขนส่งและการทำธุรกรรม (EB) แสวงหาทรัพยากร (RS) และโครงสร้างพื้นฐานในประเทศผู้รับทุน (IF)

ผลิตภาพแรงงาน

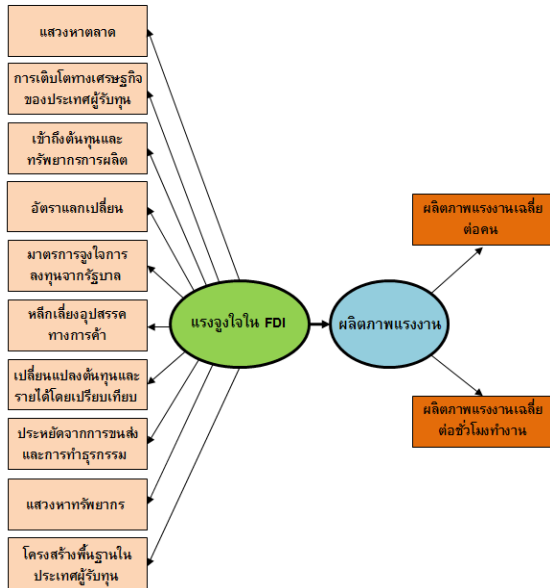
ผลิตภาพแรงงาน มีวิธีการวัดที่ต่างกันอย่างออกไปโดยสรุปได้ว่า ผลิตภาพแรงงานคือจำนวนหน่วยของงานที่ผลิตโดยคนในเวลาทีระบุ (Mao, 1999) ผลิตภาพแรงงานคือมูลค่าของผลผลิตต่อคนต่อชั่วโมง (Person-hour) ต่อปัจจัยการผลิตของแรงงาน (The U.S. Department of Commerce, n. d. cited in Mao, 1999) ผลิตภาพแรงงานคือมูลค่าเพิ่มต่อจำนวนของแรงงานหรือต่อจำนวนชั่วโมงทำงาน (Lim, 1999) ผลิตภาพแรงงานคือปริมาณผลงานเฉลี่ยต่อคนของลูกจ้างที่คำนวณเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายปี ผลิตภาพแรงงานเป็นข้อมูลบ่งชี้ถึงความสามารถในการผลิตต่อคนของคณงานหรือลูกจ้างในแต่ละช่วงเวลา (เช่น ต่อชั่วโมง ต่อวัน ต่อสัปดาห์ ฯลฯ) (กระทรวงแรงงาน, 2548) ผลิตภาพแรงงานคือมูลค่าเฉลี่ยของผลผลิตที่ผลิตสำหรับทุกชั่วโมงทำงานโดยแรงงานของประเทศ (Abdalla, 2008) ผลิตภาพแรงงานคือการใช้ปัจจัยแรงงานหนึ่งหน่วยที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่หน่วย โดยกำหนดให้ปัจจัยทุนและปัจจัยอื่นๆ คงที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551) ผลิตภาพแรงงานคืออัตราส่วนของผลผลิตกับจำนวนแรงงานในระบบเศรษฐกิจ (Bureau of Labour Statistics, 2010 อ้างถึงใน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2553) ผลิตภาพแรงงานคือปริมาณของสินค้าและบริการที่ผลิตโดยแรงงานในช่วงเวลาที่กำหนด โดยถ้ามองในระดับมวลรวมหรือระดับมหภาค หมายถึงอัตราส่วนระหว่างผลิตผลมวลรวมทั้งหมดในประเทศที่ปรับราคาแล้ว (Gross domestic product at adjusted prices) กับปัจจัยการผลิตของแรงงาน (จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในกระบวนการผลิตหรือจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิต (ประชา วสุประสาธ, 2553) ผลิตภาพแรงงานคือผลิตภาพเฉลี่ยของแรงงานซึ่งมีความหมายใน 2 ลักษณะ คือ ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อคน (Labour Productivity per Employed Person) และผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อชั่วโมงทำงาน (Labour Productivity per Hour Worked) (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2553) ผลิตภาพแรงงานคือความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการของแรงงานโดยสามารถคำนวณได้จากอัตราส่วนจำนวนสินค้าที่ผลิตออกมาได้ต่อปริมาณของแรงงานที่ใช้ในการผลิต (เอกสิทธิ์ กาญจนากัญญกุล, 2554)

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลิตภาพแรงงาน

Filiz (2014) ระบุว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่เพียงแต่มีการถ่ายโอนทุนเท่านั้นแต่ยังเป็นกลไกที่นำมาซึ่งผลิตภาพโดยการถ่ายโอนเทคโนโลยีและองค์ความรู้ ดังนั้น การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอาจนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพสำหรับเศรษฐกิจทั้งหมดไม่เพียงแต่ในภาคการลงทุนในเงินทุนจากต่างประเทศ ในขณะที่ Caves (1974 cited in Bruhn and Calegario, 2014) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการลงทุนของบริษัทข้ามชาติและผลิตภาพแรงงาน สอดคล้องกับ Globerman (1979 cited in Bruhn and Calegario, 2014) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการลงทุนของบริษัทข้ามชาติและ

ผลิตภาพแรงงาน สอดคล้องกับ Blomström and Persson (1983 cited in Negara and Adam, 2012) พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลกระทบต่อทางบวกในการถ่ายทอดผลิตภาพแรงงานในเม็กซิโก สอดคล้องกับ Blomström (1986 cited in Bruhn and Calegario, 2014) ศึกษาในเม็กซิโกและพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการลงทุนของบริษัทข้ามชาติและผลิตภาพแรงงาน สอดคล้องกับ Kokko et al. (1996 cited in Liu et al. 2001) ศึกษาภาคการผลิตของอุรุกวัย พบว่า มีการถ่ายทอดผลิตภาพเชิงบวกจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สอดคล้องกับ Blomström and Sjöholm (1999 cited in Negara and Adam, 2012) พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลกระทบต่อทางบวกในการถ่ายทอดผลิตภาพแรงงานในอินโดนีเซีย สอดคล้องกับ Grether (1999 cited in Liu et al. 2001) พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลิตภาพในระดับบริษัทและมีอิทธิพลในระดับอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมผลิตในเม็กซิโก สอดคล้องกับ Liu et al. (2000 cited in Liu et al. 2001) ศึกษาในอุตสาหกรรมการผลิตของสหราชอาณาจักร พบว่ามีการถ่ายทอดผลิตภาพเชิงบวกจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สอดคล้องกับ Zhu and Tan (2000) ที่ศึกษาการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงานของจีน พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความเข้มข้นของการไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ Chuang and Hsu (2004 cited in Anwar and Sun, 2014) ที่พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะมีผลเชิงบวกกับการถ่ายทอดผลิตภาพ สอดคล้องกับ Ramasamy and Yeung (2010) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงสาเหตุของการลงทุนโดยตรง ค่าจ้าง ผลิตภาพ ในประเทศจีน พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลในเชิงบวกต่อผลิตภาพ

จากการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับผลิตภาพแรงงาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพแรงงาน ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดผลิตภาพแรงงาน จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (2553) ระบุว่าผลิตภาพแรงงานหมายถึง ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อคน (Labour Productivity per Employed Person) (LP1) และผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อชั่วโมงทำงาน (Labour Productivity per Hour Worked) (LP2) เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ซึ่งเป็นการวิจัยในระดับบริษัท

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงานของบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนทางตรงในประเทศไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ในหมวดที่ 4 กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง และหมวดที่ 5 กลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งทั้ง 2 หมวดอุตสาหกรรมถือเป็นหมวดการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุดสองอันดับแรกของการลงทุนสะสมย้อนหลัง 5 ปีจากปี ค.ศ. 2009 - 2013 คิดเป็นมูลค่าการลงทุน 985,296.8 ล้านบาทหรือร้อยละ 57 ของการลงทุนทั้งหมดใน 7 หมวดการส่งเสริมการลงทุน (คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2557)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารระดับสูงชาวต่างชาติที่มีตำแหน่งในการบริหารตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งคือ กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการทั่วไป CFO ผู้จัดการ หรือเทียบเท่าในบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย

กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยจะสุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารระดับสูงชาวต่างชาติหนึ่งคนต่อหนึ่งบริษัท ซึ่งมีจำนวน 3,192 บริษัท โดยต้องการสรุปผลด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้ขนาดความผิดพลาดของสัดส่วนประชากรเกิดขึ้นได้ไม่เกิน \pm ร้อยละ 5 ($e=0.05$) มาจากการคำนวณตามสูตรสถิติของยามานะ (Yamane, 1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 ตัวอย่างแล้วผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างเพื่อให้ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรจำนวนร้อยละ 20 รวมทั้งหมด 428 ตัวอย่าง (กลุ่ม

ตัวอย่างที่เก็บได้จริง 433 ตัวอย่าง) จากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 3,192 บริษัท ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบกำหนดสัดส่วน (Proportionate) ของบริษัทที่ทำการศึกษาจาก 2 หมวดกลุ่มอุตสาหกรรมจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในหมวดที่ 4 กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่งจำนวน 248 ตัวอย่าง และหมวดที่ 5 กลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 180 ตัวอย่าง รวมทั้งหมดเป็น 428 ตัวอย่าง (กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง 433 ตัวอย่าง จากหมวดที่ 4 จำนวน 183 ตัวอย่าง และในหมวดที่ 5 จำนวน 250 ตัวอย่าง) ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามตามจำนวนสัดส่วนในแต่ละหมวดที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่างในบริษัทที่ทำการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้ง นี้ คือแบบสอบถามเชิงความเห็น 4 ภาษาเพื่อให้สอดคล้องกับผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้ลงทุนแต่ละประเทศและเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาของแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่แบบสอบถามภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี ที่ผ่านการรับรองการแปลแล้ว โดยแบบสอบถามสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อผลิตภาพแรงงานจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ จำนวนพนักงานทั้งหมดในบริษัท และมูลค่าผลผลิตที่บริษัทผลิตได้ในปี ค.ศ. 2014 โดยใช้แบบเติมคำในช่วงว่าง (Shot Answer) โดยจะนำข้อมูลมาทำการคำนวณหาผลิตภาพแรงงานคือผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อคน (LP1) = มูลค่าผลผลิตที่บริษัทผลิตได้ในปี ค.ศ. 2014/จำนวนพนักงานทั้งหมดในบริษัท และผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อชั่วโมงทำงาน (LP2) = มูลค่าผลผลิตที่บริษัทผลิตได้ในปี ค.ศ. 2014/จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยในภาคการผลิต คือ 47.7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2014) และส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเชิงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากคนและทุนมนุษย์ ข้อคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีระดับคะแนนจำนวน 5 ระดับ โดยมี 10 ตัวแปรประกอบด้วย แสวงหาตลาด (MS) การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุน (TG) เข้าถึงต้นทุนและทรัพยากรการผลิต (CS) อัตราแลกเปลี่ยน (EX) มาตรการจูงใจการลงทุนจากรัฐบาล (GI) หลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้า (TB) เปลี่ยนแปลงต้นทุนและรายได้โดยเปรียบเทียบ (CC) ประหยัดจากการขนส่งและการทำธุรกรรม (EB) แสวงหาทรัพยากร (RS) และโครงสร้างพื้นฐานในประเทศผู้รับทุน (IF) ที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการสังเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ

การตรวจสอบความตรง (Validity) (1) ความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยจะได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม ความถูกต้องของโครงสร้างเนื้อหา และความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง พบว่า ข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งสามารถตัดสินได้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนิยามเชิงปฏิบัติการ หลังจากนั้นได้ปรับปรุงข้อคำถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป (2) ความตรงตามโครงสร้าง ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity Test) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และใช้กลไกแบบ Principle Component varimax เพื่อระบุข้อคำถามในแต่ละตัวแปร ถ้าข้อคำถามในตัวแปรเดียวกันไม่ได้อยู่ในโครงสร้างเดียวกัน จะต้องทำการปรับเปลี่ยนคำถามในการศึกษาวิจัยจนกว่าคำถามในแต่ละตัวแปรจะอยู่ในโครงสร้างเดียวกัน และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ พบว่า ข้อคำถามในตัวแปรเดียวกันอยู่ในโครงสร้างเดียวกัน จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) การตรวจสอบความเชื่อมั่นผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยที่ผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยมีลักษณะการประกอบการสอดคล้องกับประชากรกลุ่มตัวอย่างแต่เป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจริงเพราะจะมีผลทำให้ประชากรที่เก็บข้อมูลจริงเกิดความเคยชินกับการทำวิจัยได้ การแปลความหมายค่าความเชื่อมั่นของข้อมูลนั้น จะยอมรับค่า Alpha ที่มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปถือว่ามีความถูกต้องและเชื่อถือได้ พบว่าแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีค่า Alpha อยู่ระหว่าง 0.70-0.92 ดังนั้นผู้จัดทำรายงานวิจัยจึงไม่ได้ตัดคำถามใดออก

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และ AMOS ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ของ โมเดลวัด (Measurement Model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable) และวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐานโดยวิเคราะห์ของสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน โดยดำเนินการดังนี้คือ (1) รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวแบบตามสมมติฐานของการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจากตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน (2) ดำเนินการปรับตัวแบบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อกำหนดตัวแปรที่ใช้บังคับที่มีความสอดคล้องกับตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน (3)

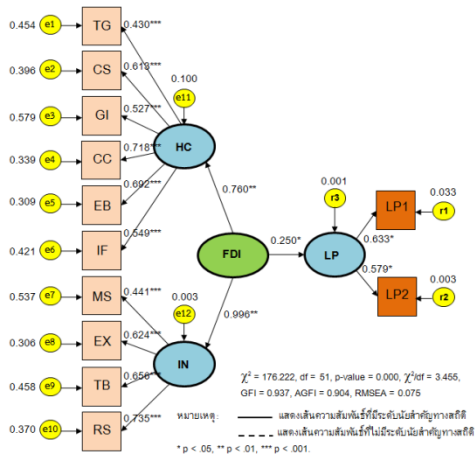
ดำเนินการตรวจสอบระหว่างตัวแบบสมมติฐานที่กำหนดขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structure Equation Model: SEM) (4) ดำเนินการปรับตัวแบบ (Modify) เพื่อใช้ตัวแบบสมมติฐานที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยวัดจากค่าระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Measures) ซึ่งใช้ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของทั้งตัวแบบ ประกอบด้วย ค่าสถิติ ไค-สแควร์ ดัชนี GFI, AGFI, CFI, Standardized RMR, RMSEA เป็นต้น

5. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

5.1 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของโมเดลวัด (Measurement Model) แต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดของตัวแปรแต่ละด้าน พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ในแต่ละด้านมีค่ามากกว่า 0.5 จากนั้นทำการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity) พบว่ามีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรแฝงที่ถูกสกัดได้ (Average variance extracted: PV) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.745-0.933 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 และค่าความเที่ยงตรงขององค์ประกอบ (Construct Reliability: PC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.915-0.979 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.6 สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรทุกตัวมีความตรงแบบรวมศูนย์

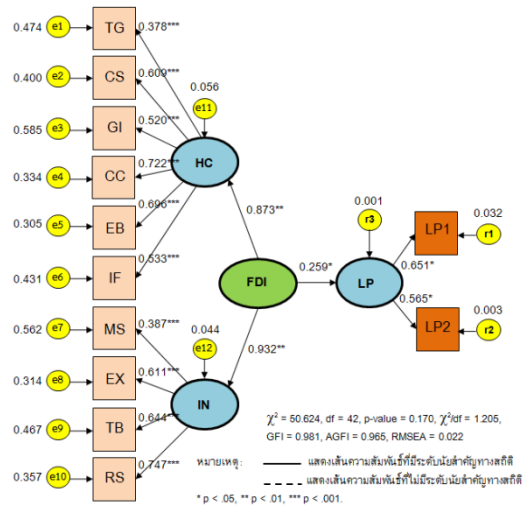
ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ศึกษาองค์ประกอบย่อยที่อยู่ภายในองค์ประกอบใหญ่เดียวกันหรือไม่และเพื่อตรวจสอบว่าองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบใดมีความสำคัญมากกว่ากัน จากข้อมูลที่เก็บได้จาก 433 ตัวอย่าง เมื่อวิเคราะห์ CFA อันดับแรกแล้วพบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ซึ่งองค์ประกอบใดจะมีอิทธิพลในการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมากกว่ากัน โดยการทดสอบค่าปัจจัยเชิงยืนยันด้วย SPSS โดยการหมุนแกนปัจจัยด้วยวิธี Varimax และเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Axis Factoring: PAF) พบว่าองค์ประกอบภาพรวมของทุกตัวแปรมีค่า KMO เท่ากับ 0.838 แสดงว่าข้อมูลเหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้ มีค่า p-value เท่ากับ 0.000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันและสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้ จึงกำหนดตัวแปรแฝงขึ้นมาใหม่เป็น ตัวแปรความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศผู้รับทุน (HC) และแรงจูงใจภายในของบริษัท (IN) ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการผลทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลผลิตภาพแรงงาน กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก่อนปรับตัวแบบการวิจัย

จากภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า กรอบแนวคิดที่สร้างตามสมมติฐาน (Hypothesized Model) ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าปฏิสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลตามทฤษฎีสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 176.222 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 51 แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.000) ตามมาตรฐานต้องมีค่ามากกว่า .05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 3.455 (ตามมาตรฐานไม่ควรเกิน 2) เมื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องจากดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.937 (ตามมาตรฐานควรมีค่าตั้งแต่ 0.9 ขึ้นไป) ค่า AGFI มีค่าเท่ากับ 0.904 (ตามมาตรฐานควรมีค่าตั้งแต่ 0.9 ขึ้นไป) ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.075 (ตามมาตรฐานควรมีค่าน้อยกว่า 0.05)

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์กรอบแนวคิดที่สร้างตามสมมติฐาน (Hypothesized Model) ต้องมีการปรับโมเดลโดยรวมให้ความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันได้ ซึ่งตรงกับภาพความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงปรับโมเดลเพื่อให้กรอบแนวคิดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การปรับโมเดลเพื่อให้กรอบแนวคิดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยอมให้ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Variance) มีความสัมพันธ์กันได้ตามความเป็นจริง ค่าความคลาดเคลื่อนที่มีความสัมพันธ์กันรายละเอียดของการวิเคราะห์แสดงไว้ในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงการผลทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างแรงจูงใจในการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลผลิตภาพแรงงาน กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังปรับตัวแบบการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ระหว่าง Hypothesized Model และ Modified Model

Test Statistics	Hypothesize Model	Modified Mode	ค่ามาตรฐาน
Chi-square (χ^2)	176.222	50.624	-
df	51	42	-
p-value	0.000	0.170	มากกว่า 0.05
χ^2/df	3.455	1.205	น้อยกว่า 2.0
NFI	0.859	0.960	มากกว่า 0.9
TLI	0.863	0.989	มากกว่า 0.9
CFI	0.937	0.993	มากกว่า 0.9
IFI	0.896	0.993	มากกว่า 0.9
RMR	0.032	0.016	น้อยกว่า 0.05
GFI	0.937	0.981	มากกว่า 0.9
AGFI	0.904	0.965	มากกว่า 0.9
RMSEA	0.075	0.022	น้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โมเดลสมการโครงสร้างที่ปรับใหม่ (Modified Model) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังทำการปรับโมเดล 9 ครั้ง

แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลตามทฤษฎีสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 50.624 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 42 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.170 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า .05 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.205 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 2 เมื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องจากดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.981 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 ค่า AGFI มีค่าเท่ากับ 0.965 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.022 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.05

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรภายนอกไปยังตัวแปรภายใน โดยพิจารณาที่ตัวแปรภายนอกที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรภายใน พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงาน (LP) โดยมีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.259 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลของข้อค้นพบต่างๆ ที่ได้จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลในการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภาพแรงงานของบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนทางตรงในประเทศไทย ผู้วิจัยนำเสนอการตีความและประเมินข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย เพื่ออธิบายและยืนยันความสอดคล้องระหว่างข้อค้นพบกับสมมติฐานการวิจัย โดยอธิบายข้อค้นพบว่าสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างไร ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลิตภาพแรงงาน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า แรงจูงใจในการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลิตภาพแรงงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.259 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ramasamy and Yeung (2010) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงสาเหตุของการลงทุนโดยตรง ค่าจ้าง ผลิตภาพ ในประเทศจีน พบว่า การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีผลในเชิงบวกต่อผลิตภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Zhu and Tan (2000) ศึกษาเรื่องการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลิตภาพแรงงานในประเทศจีน พบว่า การไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผลิตภาพแรงงานในหลายเมืองของจีน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Zhu and Kong (2000) ที่ศึกษาการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงานของจีน พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความเข้มข้นของการไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศและผลิตภาพแรงงาน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Grether (1999 cited in Liu et al. 2001) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมผลิตของเม็กซิโกโดยการศึกษาในระดับ

องค์กร พบว่า การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลิตภาพทั้งในระดับบริษัทและระดับอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมการผลิตในเม็กซิโก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bijsterbosch and Kolasa (2010) ที่ศึกษาผลกระทบจากการไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับผลิตภาพในยุโรปกลางและตะวันออกโดยใช้ข้อมูลระดับอุตสาหกรรม พบว่า การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับผลิตภาพทั้งในระดับประเทศและอุตสาหกรรม การไหลเข้าของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีบทบาทสำคัญสำหรับการเจริญเติบโตของผลิตภาพ ผลกระทบของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในผลิตภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการดูดซึมของประเทศผู้รับทุนและอุตสาหกรรม และมีความแตกต่างที่มียุทธศาสตร์ในประเทศอุตสาหกรรม และเวลาของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศนั้น แต่ขัดแย้งกันกับผลการวิจัยของ Djankov and Hoekman (2000 cited in Bijsterbosch and Kolasa, 2010) ศึกษาการลงทุนต่างประเทศและการเติบโตของผลิตภาพในระดับองค์กรของสาธารณรัฐเช็ก พบว่า การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไม่ได้มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเติบโตของผลิตภาพ ขัดแย้งกันกับผลการวิจัยของ Elmawazini et al. (2005) ที่ศึกษาเรื่องการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศบ่งบอกถึงการเจริญเติบโตของผลิตภาพในประเทศผู้รับทุนได้หรือไม่ พบว่า จากการศึกษาเชิงประจักษ์บ่งชี้ว่าไม่มีนัยสำคัญของผลกระทบจากการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตของผลิตภาพในประเทศกำลังพัฒนา.

6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้เสนอแนะในด้านของการนำไปใช้ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลในการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภาพแรงงาน จากผลการศึกษาพบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ควรให้ตัวแปรองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่สามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภาพแรงงานได้มากที่สุดคือ แสวงหาทรัพยากร รองลงมาคือ เปลี่ยนแปลงต้นทุนและรายได้ โดยเปรียบเทียบ ประหยัดจากการขนส่งและการทำธุรกรรม หลีกเลี่ยงอุปสรรคทางการค้า และอัตราแลกเปลี่ยน ตามลำดับ ผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรหรือวัตถุดิบในการนำมาใช้ในการดำเนินงาน ทั้งทรัพยากรหรือวัตถุดิบต้นน้ำและปลายน้ำหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน (ทั้งการลงทุนในแนวตั้งและการลงทุนในแนวนอน) รองลงมาคือการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในประเทศไทยโดยการสร้างความได้เปรียบโดยเปรียบกับการลงทุนในการลงทุนในประเทศผู้ลงทุนเองหรือประเทศที่เป็นคู่แข่งกับประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการใช้ต้นทุนในการผลิตและดำเนินการที่มีอัตราที่ต่ำกว่าหรือการสร้างรายได้ที่สูงกว่า เช่น การสนับสนุนและส่งเสริมสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีหรือสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีต่าง ๆ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของนักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนใน

ประเทศไทย ควรมีการปรับปรุงระบบการขนส่งและการทำธุรกรรม เช่นการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคม ขั้นตอนในการประสานงาน ระเบียบและวิธีปฏิบัติ หรือการดำเนินการในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความสะดวกในการ นำเข้า การส่งออก และการดำเนินงาน ทั้งในประเทศและการประสานงานกับต่างประเทศของนักลงทุน การสนับสนุนและลดอุปสรรคที่เกี่ยวข้องทางด้านภาษีทั้งภาษีการ นำเข้าต่าง ๆ เช่นการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการผลิตในประเทศไทย การลดหรือกำจัดภาษีการนำเข้าเครื่องจักร หรืออุปสรรคด้าน มาตราฐานผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทย และการรักษา เสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนไม่ผันผวนจนเกินไป

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงแรงงาน. (2548). **ผลิตภาพแรงงาน**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ กลุ่มงานพัฒนาระบบรายได้ และค่าจ้างขั้นต่ำ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์.
- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2557). *BOI Promoted companies directory 2014 - 2015*. Investor Club Association.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). ผลิตภาพการผลิต การ พัฒนาเศรษฐกิจของไทย. ใน เอกสารประกอบการสัมมนา ประจำปี 2551 สายงาน เศรษฐกิจมหภาคและบัญชีประชาชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2553). **ดัชนีผลิตภาพแรงงานของไทย (Labour productivity index)**. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/labour%20productivity%20Index.pdf
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556, เมษายน-มิถุนายน). จากรากฐานการเงินอันแข็งแกร่งสู่อนาคต เศรษฐกิจไทยก้าวหน้าอย่างยั่งยืน. วารสารพระสยาม, ฉบับที่ 2. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/Phrasiam/Documents/Phrasiam_2_2556/no.%204.pdf
- ประชา วสุประสาท. (2553). **วาระนโยบายแรงงานข้ามชาติของประเทศไทย: เส้นทางสู่ความสามารถในการแข่งขันระยะยาว**. เข้าถึงได้จาก http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/---sro-bangkok/documents/publication/wcms_145133.pdf
- เอกสิทธิ์ กาญจนากัญญกุล. (2554). **เกร็ดความรู้ธุรกิจ: ผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity)**. เข้าถึงได้จาก https://www.scbeic.com/THA/document/knowledge_labor_productivity/
- Abdalla, K. (2008). **Jargon_alert: Productivity**. Retrieved from www.academia.edu/4697588/Jargon_alert_Productivity
- Asia News Monitor. (2009). **Thailand: Foreign investors reluctant to invest in Thailand after political unrest**. Bangkok: Thai News Service Group.
- Anwar, S., & Sun, S. (2014). **Heterogeneity and curvilinearity of FDI-related productivity spillovers in China's manufacturing sector**. *Economic Modelling*, 41, 23-32.
- Bijsterbosch, M., & Kolasa, M. (2010). FDI and productivity convergence in Central and Eastern Europe: An industry-level investigation. *Springer, Rev World Econ No.145*, 689-712.
- Bruhn, N. C. P., & Calegario, C. L. L. (2014, Jan.-Mar.). **Productivity spillovers from foreign direct investment in the Brazilian processing industry**. BAR, Rio de Janeiro, 11(1), 22-46.
- Chung, W. C. (1997). **Foreign direct investment's effect on host industry competition and productivity in the US: The influence of initial host industry competition and foreign firm method of entry**. MI: UMI A Bell & Howell Information Company.
- Daniels, J. D., & Radebaugh, L. H. (2001). **International business: Environment and operations** (9th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall.
- Dana, L. P., Welpe, I. M., Han, M., & Ratten, V. (2008). **Handbook of research on european business and entrepreneurship: Towards a theory of internationalization**. Massachusetts: Edward Elgar.

- Dunning, J. H., & Lundan, S. M. (2008). **Multinational enterprises and the global economy** (2nd ed.). Northampton, Massachusetts: Edward Elgar.
- Denisia, V. (2010, December). **Foreign direct investment theories: An overview of the main FDI theories**. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 2(2), 104-110.
- Elmawazini, K., Saadi, S., & Ibrahim, N. (2005, Mar). **Does FDI imply productivity growth for the host economy?**. *Journal of American Academy of Business*, 6(2), 85.
- Filiz, K. (2014, March). **FDI and total factor productivity relations: An empirical analysis for BRIC and Turkey**. *Advances in Management*, 7(3), 23-27.
- Gandolfo, G. (2014). **International trade theory and policy** (2nd ed.). New York: Springer Heidelberg.
- Liu, X., Parker, D., Vaidya, K., & Wei, Y. (2001). **The impact of foreign direct investment on labour productivity in the Chinese electronics industry**. *International Business Review*, 10, 421-439.
- Liargovas, P. G., & Skandalis, K. S. (2011). **Foreign direct investment and trade openness: The case of developing economics**. *Soc Indic Res*, 106, 323-331.
- Lim, Y. (1999). **Technology and productivity: The Korean way of learning and catching up**. Cambridge: MIT Press.
- Mao, H. (1999). **Estimating labour productivity using fuzzy set theory**. MI: UMI., Bell & Howell Information and Learning.
- Moosa, I. A. (2002). **Foreign direct investment: Theory, evidence and practice**. New York: Houndmills, Basingstoke.
- Negara, S. D., & Adam, L. (2012). **Foreign direct investment and firms' productivity level lesson learned from Indonesia**. *ASEAN Economic Bulletin*, 29(2), 116-27.
- Ozawa, T. (2005). **Institutions, industrial upgrading, and economic performance in Japan: The 'flying-geese' paradigm of catch-up growth**. Massachusetts: Edward Elgar.
- Ramasamy, B., & Yeung, M. (2010). **A causality analysis of the FDI-wages-productivity nexus in China**. *Journal of Chinese Economic and Foreign Trade Studies*, 3(1), 5-23.
- Rugman, A. M., Collinson, S., & Hodgetts, R. M. (2006). **International business** (4th ed.). Harlow: Pearson Education Limited. Salvatore, D. (2013). **International economics** (11th ed.). MA: Wiley.
- Stefanovic, S. (2008). **Analytical framework of FDI determinants: Implementation of the OLI model**. *Facta Universitatis, Series: Economics and Organization*, 5(3), 239-249.
- UNCTAD. (2014). **World investment report 2014: investing in the sdgs: An action plan**. Retrieved from http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf
- Yamane, T. (1973). **Statistical analysis** (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Zhu, G., & Tan, K. Y. (2000). **Foreign direct investment and labor productivity: New evidence from China as the host**. *Thunderbird International Business Review*, 42(5), 507-28.
- Zhu, G., & Tan, K. Y. (2000). **Foreign direct investment and labor productivity: New evidence from China as the host**. *Thunderbird International Business Review*, 42(5), 507-28.